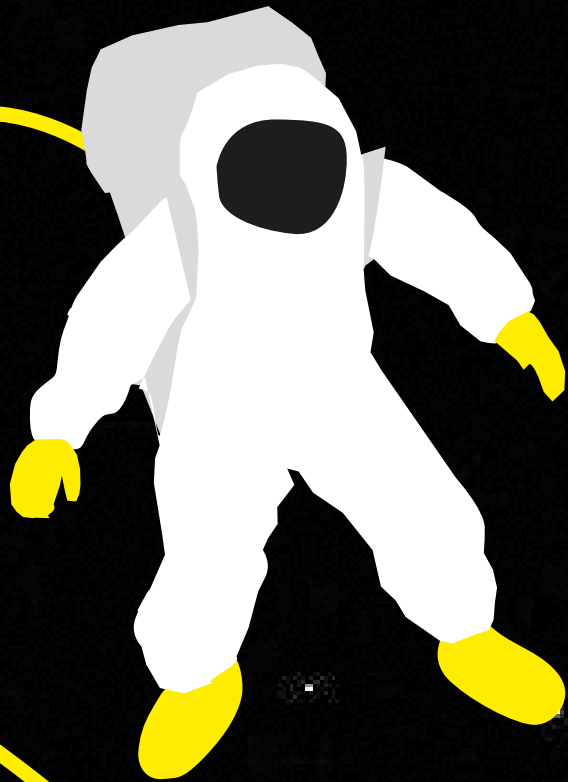

**WE ZIJN
ALLEMAAL
ASTRONAUTEN
VAN HET
RUIMTESCHIP
AARDE.**

WUBBO OCKELS

MAARTENS COLLEGE IN HAREN (GRONINGEN): SAMENHANG IN TWEETALIG ONDERWIJS

“Wereldburgerschap is leven vanuit een open perspectief naar de wereld, waarbij ook het lef om anders te doen en anders te zijn wordt gestimuleerd.”

Naam: Maartenscollege

Locatie: Haren (Groningen)

Sector: mavo, havo, atheneum en gymnasium

Denominatie: TTO en internationaal onderwijs

Aantal leerlingen: 1.050

Website: www.maartenscollege.nl

Het Maartenscollege in het Groningse Haren is zeker niet de enige school die tweetalig onderwijs (TTO) aanbiedt, maar wel een bijzondere. Als een van de weinigen werkt zij voor haar onderbouwleerlingen met het Middle Years Programme (MYP) van het Internationaal Baccalaureate (IB). Daardoor worden niet alleen meer dan de helft van de lessen in het Engels gegeven op tweetalig havo t/m klas 3 en op tweetalig vwo t/m klas 4, ook gebeurt dat met een uitgewerkt samenhangend curriculum dat de leerlingen doelbewust tot wereldburgers maakt.

Zelf ontwikkelen

Het werken met het Middle Years Programme heeft op het Maartenscollege behoorlijk wat voeten in de aarde. Er is namelijk maar één andere Nederlandse school die met hetzelfde systeem werkt. Om zich te scholen bezoeken docenten en teamleiders daarom internationale conferenties, georganiseerd door het IB. Ook krijgt het Maartenscollege veel steun van de belendende Internationale School.

Een en ander heeft tot gevolg dat docenten in de onderbouw relatief veel onderwijs zelf ontwikkelen. Dat vraagt niet alleen om een beheersing van het Engels op een hoog niveau, maar ook en vooral om een sterke motivatie om voor de onderwijsvisie 'te gaan'. Het Maartenscollege past dan ook een strenge selectie toe en weet heel goed welk type docent nodig is voor dit onderwijsconcept. Docenten en middenmanagement worden door de IB niet alleen geprofessionaliseerd en gecertificeerd, de school wordt ook door de IB gevisiteerd en geaccrediteerd - in het geval van het Maartenscollege alweer zo'n 12 jaar.

Samenhang

Het Maartenscollege streeft naar wereldburgerschap en heeft hier 21^e-eeuwse vaardigheden aan opgehangen. Docenten gaan op basis van heldere concepten met

elkaar in gesprek. Ze zoeken hierbij actief naar mogelijkheden - vaak in de vorm van projecten - om met andere vakken tot samenhangend onderwijs te komen. Het is duidelijk dat de didactiek - meer dan in het Nederlandstalige smaldeel van de school - gericht is op samenwerking. Om het zichtbaar maken van de samenhangen te versnellen, zijn er overzichten gemaakt met wie wat doet. Door middel van vergaderingen en bijeenkomsten werkt de school op systematische wijze verder aan deze onderwijsontwikkeling. De samenhang uit zich ook in het werken met zestien fundamentele concepten en zes contexten, ofwel grote vragen. Elk vak adopteert minimaal vier van deze concepten en gaat in op twee van de zes grote vragen. Daarnaast ontwikkelt elk vak minstens één vakoverstijgend project per jaar.

Bij de leerlingen vindt dit model zeker weerklank. Ze lijken redelijk tot zeer gemotiveerd en zijn trots op hun school. Ook het werken in projecten zien ze als positief, net als de inbreng die ze in hun eigen leren en werken hebben. Wel moeten de leerlingen wennen aan de systematiek van beoordelen, die veel meer formatief is, gericht op het eigen leren, en veel minder gericht op 'cijfertjes'. Daarnaast geven sommige

“Het Engelstalige onderwijs volgens het MYP-model werkt enorm motiverend zowel voor de docent als de leerling.”

leerlingen aan dat ze niet zo veel merken van de vakoverstijgende samenhang. Behalve de duidelijke samenhang tussen Engels en andere vakken zien zij vooral de aparte vakken en hun inhoud centraal staan. Nu is het in de context van een Nederlandse school niet eenvoudig om samenhangend onderwijs aan te bieden. Er is (te) veel lesstof, de lessen zijn veelal te kort en er is er weinig vrijgeroosterde tijd om echt samen te werken. Door de combinatie van een inspirerend model en een gemotiveerd team komt dit op het Maartenscollege wel nadrukkelijker tot stand - zowel in projectvorm als in de lessen - maar blijft ook hier, zoals op elke school, de praktijk altijd een *work in progress*.

Aansluiting

Eindexamens kunnen in Nederland nog niet in het Engels worden afgenomen. Dat betekent dat de leerlingen in de bovenbouw (havo 4, vwo 5) weer aansluiting moeten vinden met de Nederlands-talige stroom. Dat is een overstap die tijd vraagt en gewenning aan het andere systeem. Zo moeten leerlingen zich bijvoorbeeld het Nederlandse vocabulaire eigen maken. De gerichtheid op het examen en de wijze van toetsing in het Nederlandse systeem is een lastiger punt, maar uiteindelijk redden 'TTO'ers' zich prima. Leerlingen hebben zich vaardigheden eigen gemaakt waar ze veel profijt van hebben. Sinds kort kunnen leerlingen in de bovenbouw ook overstappen naar de Internationale School - waar het niveau hoog is, en er erg veel van leerlingen wordt verwacht.

Al bij al is het werken met twee verschillende systemen op één havo- of vwo-opleiding niet eenvoudig. Desondanks beschikt de school nu al over een goed uitgewerkt alternatief curriculum, is er ervaring met het thema Mens & Maatschappij én is veel eigen materiaal ontwikkeld.

Tips

- Realiseer je dat samenhangend onderwijs op gespannen voet staat met de structuur van de vele vakken en vakjes en de dwingende orde van altijd te weinig tijd, zoals we die op Nederlandse scholen gewend zijn. Het vraagt van docenten veel inspanning en motivatie om daaraan voorbij te 'denken'.
- Het geven van het Middle Years Programme (MYP) van het Internationaal Baccalaureate is pionierswerk. Er zijn in Nederland weinig mogelijkheden om ervaringen te delen en van andere scholen te leren. Daar staat tegenover dat het werken met collega's en scholen uit de hele wereld bijzonder inspirerend werkt.
- Het ontwikkelen van samenhangend onderwijs vraagt om een open blik naar andere vakken.